

O'zbekiston
Metama'lumot
Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi

0. Asoslar

0.1 Qonuniy muhit

0.1.1 Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish uchun javobgarlik

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Davlat statistika qo'mitasi 2002 yil 12 dekabrda tasdiqlangan va 2012 yilda o'rgartirish va qo'shimchalar kiritilgan "Davlat statistikasi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi qonuniga muvofiq mustaqil ravishda o'z faoliyatini yuritadi, ushbu qonun bilan davlat statistikasini tashkil etish sohasidagi munosabatlarni tartibga soladi, davlat statistikasi organlarining vakolatlarini belgilaydi hamda yagona statistika axboroti tizimi yuritilishi uchun normativ asos yaratadi.

2017 yil sentyabrda O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining vakolatlari, funksiyalari va tarkibini aniqlab beradigan yangi "O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi to'g'risida Nizom"i tasdiqlandi, ushbu nizom Davlat statistika qo'mitasi Milliy statistika tizimini muvofiqlashtirish, monitoring va nazorat qilishga mas'ul va ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash, analiz qilish va tarqatish bo'yicha asosiy organ bo'lib hisoblanadi. Shu bilan birga, xalqaro standartlarga mos yagona statistik uslubiyat bilan ta'minlash vazifalarini bajaradi.

Davlat statistika qo'mitasi, statistika ishlarini olib boruvchi boshqa davlat statistika organlari singari davlat statistika hisobotlarini, ma'muriy hisobotlarni va davlat statistika kuzatuvlarini o'tkazish uchun zarur bo'lgan boshqa ma'lumotlarni, shuningdek hisobotlaridagi tushuntirishlarni o'z vakolatlari doirasida boshqa organlardan talab qilib olish huquqiga ega.

2017 yil 12 sentyabrdagi 5054 sonli Prezident topshirig'iga muvofiq, mamlakatdagi iqtisodiy va moliyaviy ma'lumotlar XVJning kengaytirilgan umumiy ma'lumotlar tarqatish tizimi (k-MTUT) doirasiga to'g'ri keladigan va muvofiqlashgan bo'lishi kerak.

2019 yilning aprel oyida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Davlat boshqaruvining ochiqligi va shaffofligini ta'minlash hamda mamlakatning statistika salohiyatini oshirish yuzasidan qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-4273-sonli qarori tasdiqlandi, ushbu qaror bilan Davlat statistika qo'mitasi markaziy apparati tarkibida O'zbekiston Respublikasi Ochiq ma'lumotlar portalidagi ro'yxatni shakllantirish, yuritish va yangilash bo'yicha davlat organlari va tashkilotlari faoliyatini muvofiqlashtirish bilan bog'liq ishlar uchun mas'ul bo'linma tashkil etildi.

0.1.2 Ma'lumot ishlab chiqaruvchi tashkilotlar o'rtasida ma'lumotlar almashinuvi va muvofiqlartirish

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

“Davlat statistikasi to'g'risidagi” qonunning 9-moddasiga asosan Davlat statistikasi organlari Davlat statistikasi ishlari dasturini bajarishda davlat statistikasi organlariga ko'maklashishi shart bo'lgan boshqa davlat organlari hamda yuridik shaxslar bilan statistika ishlari hamkorlikda bajaradi. Davlat statistikasi organlari o'zlarining vakolat doirasiga kiruvchi ayrim ishlarning boshqa davlat organlari hamda yuridik shaxslar tomonidan bajarilishiga qonun hujjatlarida belgilangan tartibda yo'l qo'yadi. Boshqa davlat organlari hamda yuridik shaxslar Davlat statistika ishlari dasturiga muvofiq davlat statistika kuzatuvlarini, shuningdek davlat statistikasi vakolatli organi bilan kelishilgan shakllarda idoraviy statistika kuzatuvlarini o'tkazadi. Idoraviy statistika kuzatuvlarining ma'lumotlari davlat statistikasi vakolatli organiga uning so'roviga binoan taqdim etiladi.

Bundan tashqari, statistika kengashi davlat statistikasi vakolatli organi huzuridagi davlat statistikasining rivojlantirilishi, faoliyat ko'rsatishi va muvofiqlashtirilishi muammolari bo'yicha kollegial maslahat organi hisoblanadi. Statistika kengashi davlat statistikasining ayrim masalalarini ko'rib chiqish uchun ekspert komissiyalari tayinlashi mumkin. Statistika kengashi va ekspert komissiyalarining yig'ilishlariga ekspertlar taklif etilishi, yig'ilishlarda vazirliklar, davlat qo'mitalari va idoralar vakillarining davlat statistikasi masalalari bo'yicha axborotlari eshinishi mumkin. Statistika kengashining tarkibi O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan tasdiqlanadi.

0.1.3 Alohida muxbirlarning ma'lumotlari maxfiyligi

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

“Davlat statistikasi to'g'risidagi” qonunning 7-moddasiga asosan Davlat statistikasi organlari yakka tartibdagi statistika ma'lumotlarining maxfiyligini, davlat sirlari va yuridik shaxslarning tijorat sirlariga rioya etilishini, jismoniy shaxslar to'g'risidagi ma'lumotlarning egasi mavhumlashtirilishini ta'minlashga majburdirlar. Bundan tashqari 2017 yil sentyabrda 690-son “O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi to'g'risida Nizom”ga asosan, Davlat statistika qo'mitasi maxfiylik masalalarini hal qilish bo'yicha xavfsizlik choralarini ko'radi, shu jumladan bank sirlarini ham. Shu bilan birga, “Davlat statistikasi to'g'risidagi” qonunning 5-moddasiga asosan davlat organlari va mahalliy o'zini o'zi boshqarish organlarining davlat statistika sohasidagi faoliyatiga aralashuviga yo'l qo'yilmaydi.

Davlat statistika qo'mitasi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik qasamiga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma'lumotlarni oshkor qilmasliklari kerak.

Ularni lavozimga tayinlash paytida majburiyatlari haqida ma'lumot beriladi. Davlat statistika qo'mitasining har bir xodimi uni bunday ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini o'z ichiga olgan shartnomaga qo'l qo'yishi shart.

0.1.4 Statistik hisobotlarni taqdim etish

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Davlat statistika qo‘mitasi sifat menejmenti va metama‘lumotlar boshqaruvini ta‘minlaydigan statistika biznes-jarayonlarini ifodalovchi BMT ning Yevropa Iqtisodiy Komissiyasining (UNECE) Statistika biznes jarayonlar umumiy modelini yuritadi.

Respondentlarga ma‘lumot yetkazib berish maqsadida Davlat statistika organlari o‘z vakolatlari doirasida moliya, bojxona, soliq organlari, banklar va boshqa idora va xizmatlar, yuridik shaxslar va ularning vakolatxonalari filiallaridan, jismoniy shaxslardan, shu jumladan yakka tartibdagi tadbirkorlardan Davlat statistika kuzatuvlarini yuritish uchun zarur bo‘lgan ma‘lumotlarni so‘rashga va olishga, shuningdek, statistik maqsadlarda foydalaniladigan hisobotlarga tushuntirishlar olishga huquqiga ega.

Bundan tashqari, davlat statistikasi korxonalar va muassasalar statistik ma‘lumotlarining ishonchligini tekshiradi, olingan statistik ma‘lumotlarni to‘liqligi ob‘ektivligini ekspertizadan o‘tkazadi va buzilganligi aniqlangan hollarda ularni to‘g‘rilash uchun zarur ko‘rsatmalar beradi va statistika ma‘lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritadi.

0.2 Resurslar

0.2.1 Kadrlar, moddiy-texnik, elektron hisoblash va moliyaviy resurslar (tavsiya etiladigan kategoriya)

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibini shakllantirish bilan Markaziy apparatda 8 nafar xodim va hududiy statistika boshqarmalarining investitsiya va qurilish bo‘limlarida 2-3 nafar xodim shug‘ullanadi.

Xodimlar soni investitsiya statistikasi bo‘yicha statistik ma‘lumotlarni shakllantirish uchun qo‘yilgan vazifalarni bajarish uchun yetarli.

Barcha xodimlar iqtisodiy va investitsiya sohasida oliy ma‘lumotga ega va har ikki yilda kamida bir marta Davlat statistika qo‘mitasining Kadrlarni qayta tayyorlash va statistika tadqiqotlari markazida malakasi oshiriladi.

Har bir ish o‘rni shaxsiy kompyuter bilan ta‘minlangan, dasturiy ta‘minot muntazam yangilanib turiladi.

Taqdim etilayotgan moliyaviy resurslar qurilish statistikasi bo‘yicha Davlat statistika ishlari dasturida belgilangan ishlarni bajarish uchun yetarli.

1. Yaxlitlik

1.1 Kasbiy mahorat

1.1.1 Statistikaning xolisligi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Davlat statistikasi to‘g‘risidagi” qonunning 4-moddasiga asosan, Davlat statistikasining asosiy prinsiplari aniqlik, xolislik va beg‘arazlikdir. Bundan tashqari, “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risidagi Nizomi”da (13-modda) Davlat statistika qo‘mitasining prinsiplari beg‘arazlikni ta‘minlashi belgilangan.

1.1. Manbalar, uslublar va tarqatish usullarini tanlash

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

“Davlat statistikasi to'g'risidagi” qonunning 14-moddasiga muvofiq statistika ma'lumotlaridan davlat manfaatlarini ko'zlab va ilmiy maqsadlarda, jamoatchilikni xabardor etish, bunday ma'lumotlardan foydalanuvchilarning huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini ta'minlash uchun foydalaniladi. Davlat statistikasi organlari yuridik shaxslardan, ularning vakolatxonalari va filiallaridan, jismoniy shaxslar, shu jumladan yakka tartibdagi tadbirkorlardan olgan birlamchi statistika ma'lumotlari faqat jamlanma statistika ko'rsatkichlarini tayyorlashda statistika maqsadlarida ishlatiladi hamda jamlanma holatda va egasi mavhumlashtirilgan tarzda e'lon qilinadi. Tarkibida davlat siri va tijorat sirlari bo'lgan statistika ma'lumotlari qonun hujjatlarida belgilangan tartibda taqdim etiladi.

[1.1.3 Statistika ma'lumotlarni noto'g'ri talqin qilish yoki undan noto'g'ri foydalanish bo'yicha sharh](#)

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Davlat statistika qo'mitasi statistik ma'lumotlarni noto'g'ri talqin qilish va statistik ma'lumotlardan noto'g'ri foydalanilganda o'z izohini berishi mumkin.

[1.2 Shaffoflik](#)

[1.2.1 Statistika ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish nizomi va tartibini oshkor qilish](#)

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

“Davlat statistikasi to'g'risidagi” qonunning 4-moddasiga binoan, Davlat statistikasining asosiy prinsiplari qulaylik, ochiq-oydinlik va oshkoralikdir. Statistika ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish bo'yicha shartlar O'zbekiston Respublikasining statistika qonuniga oid qonun va qarorlarda keltirilgan. Ushbu qonunchilik choralari veb-saytga joylashtirilgan va jamoatchilikni ular bilan tanishish imkoniyati mavjud. Shunday qilib, “Davlat statistikasi to'g'risidagi” qonun (2002 yil) va Qo'mitaning 368-sonli qarori veb-saytga (www.stat.uz) joylashtirilgan. Qonun Oliy Majlis byulletenida ham chop etiladi va normativ-huquqiy xujjatlar bazasiga (norma), shuningdek Adliya vazirligining www.Lex.uz manzilida joylashgan ma'lumotlar bazasida ham mavjud.

[1.2.2 Hukumatning statistik ma'lumotlarga e'lon qilinishidan oldin ko'rishning ichki imkoniyati](#)

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Hukumat Davlat statistika qo'mitasining ma'lumotlarini e'lon qilinish vaqtidan oldin ko'rish imkoniyatiga ega emas. Statistika ma'lumotlarni tarqatishda Davlat statistika organlari mustaqildir. Davlat organlarining aralashuviga yo'l qo'yilmaydi (“Davlat statistikasi to'g'risidagi” qonunning 5-moddasi). Faqat qo'mita Raisi statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ularni ko'ra oladi.

[1.2.3 Statistika ma'lumotlarni belgilash](#)

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Jamiyatga e'lon qilinayotgan ma'lumotlar ma'lumot ishlab chiqaruvchi agentlik tomonidan aniq belgilanadi (logotip va izohlar).

1.2.4 Uslubiyatlar, dastlabki ma'lumotlar va statistik usullardagi asosiy o'zgarishlar haqida avvaldan xabar berish.

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Yangi uslubiyatga o'tishdan, mavjud uslubiyatlar va usullarga jiddiy o'zgartirishlar kiritishdan oldin Davlat statistika qo'mitasi jamoatchilikni oldindan ogohlantiradi. Davlat statistika qo'mitasi o'z veb-saytida foydalanuvchilarni qanday o'zgarishlar kutayotganini tushuntiruvchi tegishli uslubiy ko'rsatmalarni joylashtiradi.

1.3. Axloq me'yorlari

1.3.1 Xodimlarning axloqi bo'yicha ko'rmatma

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Davlat statistika qo'mitasi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik qasamiga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma'lumotlarni oshkor qilmasligi kerak. Ular lavozimiga tayinlanayotganda majburiyatlari haqida ma'lumot beriladi. Davlat statistika qo'mitasi xodimi uni bunday ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini olgan shartnoma tuzishi shart.

2. Metodologiya

2.1 Konsepsiya va ta'riflar

2.1.1 Konsepsiya va ta'riflar (talab etiladigan kategoriya)

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibini hisoblash uslubiy metodologiyasi Xalqaro valyuta jamg'armasi (XVJ) tomonidan tavsiya etilgan xalqaro standartlarning talablariga javob beradi.

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar:

1. Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibini hisoblash uslubiy asoslari O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining 2019 yil 28 iyun 34 sonli qarori bilan tasdiqlangan «Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar umumiy hajmini shakllantirish bo'yicha uslubiy nizom»; «Sistema natsionalnyx schetov 2008»//Yevropeyskaya komissiya, Mejdunarodnyy valyutnyy fond, Organizatsiya ekonomicheskogo sotrudnichestva i razvitiya, Organizatsiya ob'edinennyx natsiy, Vsemirnyy bank//Nyu-York 2012 g ; O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining 2018 yil 26 yanvardagi 2-son qarori bilan tasdiqlangan “Yakka tartibdagi uy-joy va hovli hududi xo'jaliklari qurilishlariga aholi xarajatlarini baholash bo'yicha uslubiy nizom”ga Shaharsozlik normalari va qoidalari (ShNQ 4.01.16-09) “Qurilish bahosini shartnomaviy joriy narxda aniqlash qoidalari”ga asosan hisoblanadi.

2. Davlat statistika qo'mitasi tomonidan asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibini hisoblash uslubiy asoslari xalqaro standartlar talablariga moslashtirilgan uslubiyatni qo'llagan holda 2004 yildan beri Xalqaro valyuta

jamg'armasi missiyasining tavsiyalariga muvofiq ravishda amalga oshiradi.

2.2 Statistik qamrov

2.2.1 Statistik qamrov (talab etiladigan kategoriya)

2.2.1.1 Ma'lumotlarning statistik qamrovi

Ma'lumotlarning geografik qamrovi Qoraqalpog'iston Respublikasi, 12 ta viloyat va Toshkent shahrini o'z ichiga oladi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi umumiy hajmi quyidagi investitsiya faoliyatlarini o'z ichiga oladi:

- a) yirik korxonalar;
- b) kichik korxonalar va mikrofirmalar;
- v) fermer xo'jaliklari;
- g) investitsiya faoliyatini olib boruvchi notijorat tashkilotlari;
- d) yakka tartibdagi uy-joy qurilishi qismi bo'yicha, uy xo'jaliklari faoliyatini baholash.

2.2.1.2 Statistik qamrovdan istisnolar

Hech qanday istisnolar yo'q.

2.2.1.3 Aniqlanmagan faoliyat

Yashirin iqtisodiyot hisobga olinmaydi.

2.3 Klassifikatsiya/sectorlar bo'yicha bo'lish

2.3.1 Klassifikatsiya/sectorlar bo'yicha bo'lish (ma'lumotlar kategoriyasiga aloqador sifatida talab etiladigan kategoriya)

Faoliyat turlari bo'yicha taqsimlash O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichi (OKYeD 2-nashr) ga muvofiq amalga oshiriladi, mazkur tasniflagich Yevropa Ittifoqidagi iqtisodiy faoliyat tasniflagichi (KDYeS 2-nashr) ga mosdir.

Hisobning asosiy birligi bu – institutsional birlikdir.

2.4 Hisobga olish asosi

2.4.1 Baholash (ma'lumotlar kategoriyasiga aloqador sifatida talab etiladigan kategoriya)

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar: Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi bo'yicha statistik hisobi, qo'shimcha qiymat solig'ini qo'shgan holda, hisobot davrida amaldagi narxlarda, to'lov amalga oshirilgan paytdan qat'iy nazar, haqiqatda o'zlashtirilgan hajm miqdorida amalga oshiriladi.

Investitsiyalarning taqqoslama dinamikasi o'zgarishlarini, korxonalar va tashkilotlarning investitsiya faoliyati natijalarining aks etishini tahlil qilish uchun nisbiy ko'rsatkichdan foydalaniladi. Bu ko'rsatkich, inflyatsiya jarayonlarini hisobga olgan holda taqqoslanayotgan davrlarda investitsiya hajmlari o'zgarishini tavsiflovchi asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi **fizik hajm indeksi** hisoblanadi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi fizik hajm indeksini hisoblash taqqoslanayotgan davrlarda qiyosiy narxlarga keltirilgan investitsiya hajmlarini taqqoslash yo'li bilan amalga oshiriladi.

O'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi yig'ma indeks-deflyator – yuridik va jismoniy shaxslarning asosiy kapitalga investitsiyalar hajmlarining o'rtacha umumlashtirilgan indeksini qo'llash orqali hisoblanadi.

Yuridik shaxslarning asosiy kapitalga investitsiyalar indeks deflyatori qurilish-montaj ishlari, mashina, uskuna va boshqa kapital ishlar hamda xarajatlarning asosiy kapitalga investitsiyalarning umumiy hajmidagi muayyan ulushlari bo'yicha hisoblangan narx indekslarining umumlashtirilgan ko'rsatkichi sifatida hisoblanadi.

Jismoniy shaxslarning asosiy kapitalga investitsiyalar indeks deflyatori qurilish materiallari va mehnat harajatlari narxlarining qimmatlashishi indeksidan kelib chiqqan holda jamlangan ko'rsatkich sifatida hisoblanadi.

2.4.2 Hisobga olish asosi (ma'lumotlar kategoriyasiga aloqador sifatida talab etiladigan kategoriya)

Tranzaksiya va oqimlar 2008 yilgi MHT (SNS) tavsiyalariga muvofiq keladigan hisoblash usuli bilan ro'yhatga olinadi.

2.4.3 Yalpi/sof ko'rsatkichlarni hisoblash tartiblari (tavsiya etiladigan kategoriya)

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi hajmiga iqtisodiy faoliyatning barcha turlaridagi yuridik shaxslar o'zlashtirgan investitsiyalar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan turar joy va noturar joy ob'ektlar qurilishida, ko'p yillik o'simliklari va zotli yirik qoramollar o'zlashtirilgan investitsiyalar kiradi.

Statistik taxlilni o'tkazish maqsadlarida asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi quyidagicha: respublika bo'yicha vazirlik va idoralar; respublika bo'yicha hududlar va xo'jalik yurituvchi sub'ektlarning mulkchilik shakllari kesimida shakllanadi

Asosiy kapitalga investitsiyalar texnologik tarkibi bo'yicha quyidagi ishlar va xarajatlar qiymati bo'yicha ajratiladi:

- a) qurilish ishlarining barcha turlari va uskunalarni montaj qilish ishlariga;
- b) qurilish qiymatiga kiritilgan uskunalari (montaj talab qiladigan va qilmaydigan), asboblari, inventarlar (qurilish qiymatiga kiradigan va kirmaydigan), qurilish qiymatiga kirmaydigan va qurilishga aloqador bo'lmagan mashina va uskunalari sotib olishga;
- v) boshqa kapital ishlar va xarajatlarga.

3. Aniqlilik va ishonchlik

3.1 Boshlang'ich ma'lumotlar

3.1.1 Boshlang'ich ma'lumotlarni yig'ish dasturlari (talab etiladigan kategoriya)

Keng qamrovli va muntazam yangilanadigan korxonalar reyestri asosida korxonalarda statistik kuzatuvlari o'tkaziladi.

Statistik faoliyatni amalga oshirish uchun Vazirlar Mahkamasining 2012 yil 25 sentyabrdagi "Korxonalarining yagona davlat registri to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash to'g'risida"gi 274-son qaroriga muvofiq faoliyat ko'rsatuvchi keng qamrovli va muntazam yangilanadigan korxonalar registri (Korxonalarining yagona davlat registri) hamda Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 9 fevraldagi «O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Tadbirkorlik sub'ektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yish tizimini takomillashtirish to'g'risida» 2016 yil 28 oktyabrdagi PQ-2646-son qarorini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi 66-son qarori hisoblanadi.

Korxonalar registrini yuritish tartibi (jumladan, yangi korxonalarni qo'shish, faoliyatini to'xtatgan korxonalarni chiqarish, mulkchilik shaklini o'zgartirish) belgilangan talablarga mos keladi. Ma'lumotlar yig'ish dasturining keng qamrovli xususiyatini ta'minlash maqsadida shakllangan ma'lumotlar doimiy ravishda tahlil qilinadi. Ro'y berayotgan jarayonlarni hisobga olgan holda hisobot shakllari vaqti-vaqti bilan ko'rib chiqiladi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi umumiy hajmi yilda bir marta, davlat statistika hisobotlarining birlamchi statistik ma'lumotlari bazasida, quyida keltirilgan davlat statistika hisobotlari va kuzatuvlari tomonidan aniqlangan ma'lumotlar asosida shakllantiriladi.

a) 2-invest (yillik) shakli "Investitsiya faoliyati, bino va inshootlarni foydalanishga topshirish to'g'risida"gi statistik hisobotini barcha iqtisodiy faoliyat turlarni amalga oshiruvchi yuridik shaxslar, qurilish xo'jalik boshqaruv

organlarini qo‘shgan holda (kichik korxonalar, mikrofirmalar, fermer xo‘jaliklardan, notijorat tashkilotlardan tashqari) taqdim etadilar;

b) 1-KB shakli (yillik) “Mikrofirma va kichik korxonaning hisoboti” – barcha mulkchilik shaklidagi mikrofirma va kichik korxonalar taqdim qiladilar;

v) 1-FX shakli (yillik) “Fermer xo‘jaligi faoliyati to‘g‘risida hisobot” – fermer xo‘jaliklari taqdim etadilar;

g) 1-notijorat shakli (yillik) “Notijorat tashkilotining faoliyati to‘g‘risida hisobot” Notijorat tashkilotlari (jamoat birlashmalari, ijtimoiy fondlar, nodavlat muassasalar, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari va xususiy uy-joy mulkdorlarining shirkatlari (XUJMSH) dan tashqari) taqdim qiladilar;

d) 1-NNT shakli (yillik) “Nodavlat notijorat tashkilotining faoliyati to‘g‘risida” Jamoat birlashmalari, ijtimoiy fondlar, nodavlat muassasalar, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari taqdim qiladilar;

ye) 4-qurilish shakli (yillik) “Jismoniy shaxslar tomonidan yakka tartibda qurilgan turar joylarni va noturar binolarni foydalanishga topshirish to‘g‘risida hisobot”- Yergeodezkadastr davlat qo‘mitasining Qoraqalpog‘iston Respublikasi, viloyatlar, shahar, tuman organlari;

j) 1-DX shakli (yilda ikki marta) “Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari faoliyatlari - mahallalar fuqarolar yig‘inlari taqdim qiladilar;

z) 1-TJ so‘rovnomasi (bir martalik) “Foydalanishga topshirilgan yakka tartibdagi uy-joy tanlanma kuzatuv so‘rovnomasi”- statistika organlari tomonidan kuzatuv o‘tkaziladi;

i) 1-bozor narxlarini blankasi (oyda uch marta) “Dehqon bozorlarida narxlarini ro‘yxatga olish blankasi”- statistika organlari tomonidan kuzatuv o‘tkaziladi.

Har chorakda asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi umumiy hajmi tezkor tartibda yirik korxonalarining hisobot ma‘lumotlari asosida va boshqa yuridik shaxslar (investitsiya faoliyati bilan shug‘ullanuvchi kichik korxonalar va mikrofirmalar, fermer xo‘jaliklari, notijorat tashkilotlari) investitsiyalari hajmini hamda uy xo‘jaliklari faoliyatini (bunda har bir kategoriya bo‘yicha alohida) baholash asosida hisoblanadi.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi choraklik hajmini tezkor baholash investitsiyalarning alohida guruhlarini va korxonalar kategoriyalari bo‘yicha amalga oshiriladi.

Foydalanishga topshirilgan yakka tartibdagi uy-joylarning qiymati O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasining 2018 yil 26 yanvardagi 2-son qarori bilan tasdiqlangan “Yakka tartibdagi uy-joy va hovli hududi xo‘jaliklari qurilishlariga aholi xarajatlarini baholash bo‘yicha uslubiy nizom”ga asosan har chorakda hisoblanadi.

Har chorakda yakka tartibdagi noturar joy ob‘ektlari quruvchilarining qurilish ishlari hajmi (pudrat tashkilotlarini jalb qilmasdan) Yergeodezkadastr davlat qo‘mitasining Qoraqalpog‘iston Respublikasi, viloyatlar, shahar, tuman organlari

tomonidan taqdim qilinadigan hisobotlari ma'lumotlari asosida shakllantiriladi.

Joriy davrda sotib olingan meva ko'chatlari, uzumzorlar va tutzorlarning qiymati har gektarda ekilgan xar bir ko'chat turi va soni bo'yicha bir ko'chat narxida aniqlanadi.

1-DX shakldagi ma'lumotlar asosida qoramollar, qo'ylar va echkilar, otlar, tuya va cho'chqalar bosh soni bo'yicha ko'rsatkichlar aniqlanadi. Maxsus koeffitsiyentdan foydalanib, umr ko'rish davomiyligidan kelib chiqqan holda, asosiy kapitalning jamg'arilishi sifatida hisoblanadigan chorvalarning soni aniqlanadi. Olingan ma'lumotlar dehqon bozorlarini o'rganish natijalari(1-bozor) asosida aniqlanadigan bir chorvaning narxiga ko'paytiriladi va shu asosida uy xo'jaliklarining chorvalarni sotib olish xarajatlarining umumiy hajmi shakllantiriladi.

Tadbirkorlik faoliyati uchun yuridik shaxs tashkil etmasdan yakka tartibdagi tadbirkorlar tomonidan mashina, uskuna, qishloq xo'jaligi texnikasini, transport vositalarini sotib xarajatlarini baholash jo'natilgan sanoat mahsulotlari, asosiy tovar guruhlari bo'yicha import hajmi (tashqi savdo statistikasi) bo'yicha ma'lumotlar va yakuniy iste'mol uchun avtomobillarning xaridi bo'yicha taxminiy ma'lumotlar asosida amalga oshiriladi.

3.1.2 Ta'riflar, statistik qamrov, klassifikatsiyalar, baholashlar va boshlang'ich ma'lumotlarni hisobga olish davri (tavsiya etiladigan kategoriya)

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi:

Asosiy ma'lumotlarni shakllantirilishi buxgalteriya hisobi va hisobot davridagi muddatga to'g'ri keladi.

Bajarilish vaqti choraklik – xisobot davridan keyingi 13 ish kunidan kechiktirmasdan, har yili – xisobot davridan keyingi 6 oydan oshmasdan chiqariladi.

3.1.3 Boshlang'ich ma'lumotlarning o'z vaqtida tayyor bo'lishi (tavsiya etiladigan kategoriya)

Ma'lumotlarni yig'ish dasturi Davlat statistika ishlari dasturi tomonidan tartibga solinadi.

Asosiy kapitlga investitsiyalarning texnologik tarkibi ko'rsatkichlari to'g'risidagi choraklik ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi tomonidan hisobot davridan keyingi oyning 13 kunidan kechikmasdan shakllantiriladi va u joriy ma'lumotlar standartiga mos keladi. Yillik ma'lumotlar - hisobot davridan keyingi 6 oydan oshmasdan chiqariladi.

3.2 Boshlang'ich ma'lumotlarni baholash

3.2.1 Boshlang'ich ma'lumotlarni baholash (tavsiya etiladigan kategoriya)

Korxonalaridan olingan ma'lumotlar nafaqat tuman statistika bo'limi va viloyat statistika organlari darajasida tahlil qilinadi, qolaversa Davlat statistika qo'mitasida ham nazorat va tekshiruvdan o'tadi. Ro'yhatga olish, tasniflash va xatolarni tekshirishda aniqlangan xato va kamchiliklar albatta respondentlar bilan yana bir bor aniqlashtirilib olinadi.

Dastlabki ma'lumotlar boshqa tegishli ma'lumot manbalari bilan taqqoslash yo'li orqali tahlil qilinadi.

3.3 Statistika usullari

3.3.1 Boshlang'ich ma'lumotlar bilan ishlashda statistika usullari (ma'lumotlar kategoriyasiga aloqador kategoriya sifatida talab etiladigan kategoriya)

Ayrim toifalar (jismoniy shaxslar va boshqalar) uchun baholash hisob-kitoblari so'rovnomalarda ma'lumotlari bilan konseptual muvofiqlashtirilgan va umumiy yondashuvlarga ega.

Respondentlar tomonidan taqdim etiladigan ma'lumotlarning majburiyligi «Davlat statistikasi to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni bilan belgilab qo'yilgan.

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi umumiy hajmi yirik korxonalarining hisobot ma'lumotlari asosida, kichik korxonalar va mikrofirmalar, fermer xo'jaliklari, notijorat tashkilotlari investitsiyalari hajmini hamda uy xo'jaliklari faoliyati (bunda har bir kategoriya bo'yicha alohida) asosida hisoblanadi.

Investitsiyalarning taqqoslama dinamikasi o'zgarishlarini, korxonalar va tashkilotlarning investitsiya faoliyati natijalarining aks etishini tahlil qilish uchun nisbiy ko'rsatkichdan foydalaniladi. Bu ko'rsatkich, inflyatsiya jarayonlarini hisobga olgan holda taqqoslanayotgan davrlarda investitsiya hajmlari o'zgarishini tavsiflovchi asosiy kapitalga investitsiyalar texnologik tarkibining **fizik hajm indeksi** hisoblanadi.

Yuridik shaxslarning asosiy kapitalga investitsiyalar indeks deflyatori qurilish-montaj ishlari, mashinalar, uskuna va boshqa kapital ishlar hamda xarajatlarning asosiy kapitalga investitsiyalarning umumiy hajmidagi muayyan ulushlari bo'yicha hisoblangan narx indekslarining umumlashtirilgan ko'rsatkichi sifatida hisoblanadi.

Asosiy kapitalga investitsiyalar texnologik tarkibining fizik hajm indeksini hisoblash (har bir kategoriya bo'yicha alohida) taqqoslanayotgan davrlarda qiyosiy narxlarga keltirilgan investitsiya hajmlarini taqqoslash yo'li bilan quyidagi formula bo'yicha amalga oshiriladi:

$$I_{f.o.} = (V_1 : V_0) : I_{defl} * 10000,$$

bu yerda, $I_{f.o.}$ – fizik hajm indeksi, %;

V_1, V_0 – tegishli ravishda hisobot davri va o'tgan yilning shu davriga amaldagi narxlarda investitsiyalarning hajmi;

Idefl – indeks-deflyator, %.

O'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi yig'ma indeks-deflyator – yuridik va jismoniy shaxslarning asosiy kapitalga investitsiyalari hajmlarining o'rtacha umumlashtirilgan indeksini qo'llash orqali hisoblanadi.

3.3.2 Boshqa statistik jarayonlar (ma'lumotlar kategoriyasiga aloqador sifatida talab etiladigan kategoriya)

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar:

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining 2019 yil 28 iyundagi 34-son qarori "Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar umumiy hajmini shakllantirish bo'yicha uslubiy nizom", "Yakka tartibdagi uy-joy va hovli hududi xo'jaliklari qurilishlariga aholi xarajatlarini baholash bo'yicha uslubiy nizom" O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining 2018 yil 26 yanvardagi 2-son qarori bilan tasdiqlangan uslubiyatlarga asoslanib xisoblanadi.

3.4 Ma'lumotlarni taqqoslash

3.4.1 Oraliq natijalarni taqqoslash (tavsiya etiladigan kategoriya)

Baholangan va hisobot ma'lumotlari muntazam ravishda solishtirib boriladi. Dastlabki va aniqlashtirilgan ma'lumotlar orasida katta tafovut chiqmaydi.

3.4.2 Oraliq ma'lumotlarni baholash (tavsiya etiladigan kategoriya)

Asosiy oraliq ma'lumotlarda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan nomuvofiqliklar tahlili o'tkazilib, ma'lumotlar mos kelmaslik holatini bartaraf etish uchun ko'rsatkichlar tuzatib boriladi.

3.4.3 Yakuniy statistik ma'lumotlardagi farqlarni va boshqa muammolarni baholash (tavsiya etiladigan kategoriya)

Avval nashr etilgan ma'lumotlarda nomuvofiqlik mavjud bo'lsa, keyingi ma'lumotlarda bu ma'lumotlarga o'zgartirish kiritiladi. Muvofiqlashtirish boshqa tashkilotlar va korxonalar bilan amalga oshirilishi mumkin.

3.5 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish tahlili

3.5.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish (tavsiya etiladigan kategoriya)

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi: Dastlabki yillik yanvar-dekabr oylari uchun ko'rsatkichlar yillik hisobot ma'lumotlari bilan hisobot davridan 6 oydan keyin taqqoslanadi. 2016 yildan boshlab OKYeD (2-nashr) tasniflagichiga o'tilishi sababli 2010 yildan 2015 yilgacha yillik hajmlar qayta hisoblab chiqildi.

4. Amaliy yaroqlilik

4.1 Davriylik va o'z vaqtidaligi

4.1.1 Davriylik (talab etiladigan kategoriya)

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar: Asosiy kapitalga investitsiyalar texnologik tarkibining hajmi har chorakda, aniqlashtirilgan ma'lumotlar esa yillik hisobot asosida hisoblanadi.

4.1.2 O'z vaqtidaligi (talab etiladigan kategoriya)

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar: Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi hisobot davridan keyingi oyning 13 kuni, yillik ko'rsatkichlar esa hisobot davridan keyin 6 oydan kechikmasdan e'lon qilinadi (MTUT ma'lumotlarini tarqatish standartlariga to'g'ri keladi). MTUT ma'lumotlarini nashr qilish taqvimida belgilangan vaqt jadvaliga asosan e'lon qilinadi.

4.2 Qiyosiylik

4.2.1 Ichki qiyosiylik (ma'lumotlar kategoriyasiga aloqador sifatida talab etiladigan kategoriya)

Statistik qatorlar tasdiqlanib, e'lon qilingandan so'ng qayta ko'rib chiqilmaydi.

4.2.2 Vaqt bo'yicha qiyosiylik (tavsiya etiladigan kategoriya)

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar: 1995 yildan asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibining dinamik qatorlari mavjud. Davlat statistika qo'mitasi asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibini Xalqaro valyuta jamg'armasi missiyasining tavsiyalariga ko'ra, 2004 yildan beri xalqaro standartlar talablariga muvofiq hisoblab boradi.

4.2.3 Sektorlar va sohalar o'rtasidagi qiyosiylik (tavsiya etiladigan kategoriya)

Statistik ma'lumotlar MHT (SNS) ma'lumotlari bilan muvofiqlashtirilgan.

4.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish

4.3.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish jadvali (talab etiladigan kategoriya)

Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar: Davlat statistika ishlari dasturida nazarda tutilgan muddatlarda, asosiy kapitalga investsiyalarning texnologik tarkibi ko'rsatkichlarining yillik statistik ma'lumotlari ko'rib chiqiladi.

4.3.2 Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlarni aynan shu toifasi bo'yicha belgilash (talab etiladigan kategoriya)

Asosiy kapitalga investitsiyalarning texnologik tarkibi bo'yicha ma'lumotlar Davlat statistika ishlari dasturida belgilangan muddatlarda aniqlashtirilgan yillik hisobotlar asosida qayta ko'rib chiqiladi.

4.3.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni tahlil qilish va o'rganish bo'yicha olingan natijalarni tarqatish (tavsiya etiladigan kategoriya)

Statistik to'plamlarda oldingi yil uchun ayrim ko'rsatkichlar qayta ko'rib chiqilishi ko'rsatiladi. Qayta ko'rib chiqilgan (yakuniy) ma'lumotlar Davlat statistika qo'mitasining nashrlari orqali chop etiladi.

5. Qulayligi

5.1 Ma'lumotlar

5.1.1 Statistik ma'lumotlarni taqdim etish shakli (talab etiladigan kategoriya)

Asosiy kapitalga investitsiyalar to'g'risidagi ma'lumotlar foydalanuvchilarga «O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati», «O'zbekiston Respublikasining statistik tasviri», «O'zbekiston Respublikasining milliy hisoblari» va boshqa nashrlar orqali onlayn va elektron shaklda taqdim etiladi.

5.1.2 Ma'lumotlarni tarqatish vositalari va shakllari (talab etiladigan kategoriya)

5.1.2.1 Bosma shaklida – Yangi nashrlar

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining nashrlari orqali chop etilgan shaklda foydalanuvchilarga tarqatiladi: «O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati», «O'zbekiston Respublikasining statistika tasviri», «O'zbekiston Respublikasining milliy hisoblari» va boshqalar.

5.1.2.2 Bosma shaklida – Haftalik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.3 Bosma shaklida – Oylik byulletenlar

Mavjud emas.

5.1.2.4 Bosma shaklida – Choraklik byulletenlar

«O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy holati», «O'zbekiston Respublikasining statistik tasviri».

5.1.2.5 Bosma shaklida – Boshqalar

Foydalanuvchilarning maxsus so'rovlari bo'yicha jadvallar.

5.1.2.6 Elektron shaklda – Onlayn byulletenlar yoki ma'lumotlar

«Nomoliyaviy aktivlarga investitsiyalar» har choraklik byulleten.
Har chorakda veb saytda «O'zbekiston Respublikasining statistik tasviri» nashr etiladi.

Elektron press-reliz har chorakda

5.1.2.7 Elektron shaklda – Boshqalar

Davlat boshqaruv organlari va boshqa foydalanuvchilarga so'rovlar bo'yicha har chorakda va har yili ma'lumotlar elektron shaklda jadvallarda taqdim etiladi.

5.1.5 So'rov bo'yicha ma'lumotlarni tarqatish (tavsiya etiladigan kategoriya)

Aniq tafsilotlarga so'rov bo'yicha ega bo'lish mumkin. O'zbekiston Respublikasining «Davlat statistikasi to'g'risida»gi qonuniga, «O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi to'g'risida»gi nizomga, Statistik axborotlarni tayyorlash va tarqatish ishlarini tashkil etish qoidalari va boshqa me'yoriy hujjatlarga muvofiq, statistik ma'lumotlar foydalanuvchilarga so'rovlari bo'yicha belgilangan tartibda taqdim etib boriladi. Statistik axborotlarni tarqatish yuridik va jismoniy shaxslarni yozma so'rovlari bo'yicha bosma yoki elektron jadval ko'rinishda, statistik to'plamlar, byulletenlar, tezkor axborot shaklida, shuningdek tomonlar o'rtasidagi axborot almashinuvi to'g'risidagi bitimlarga asosan amalga oshiriladi.

5.2 Metama'lumotlar

5.2.1 Konsepsiyalar, statistik qamrov, klassifikatsiyalar, hisobga olish asosi, ma'lumotlar manbasi va statistik usullar to'g'risidagi hujjatlarni tarqatish (talab etiladigan kategoriya)

Davlat statistika qo'mitasining veb saytida (<https://lib.stat.uz/uz/uslub-mater-uz/investitsiyalar-va-qurilish>) statistika ko'rsatkichlarini shakllantirish va

hisoblash uchun uslubiy qo‘llanmalar joylashtirilib kelinadi.

9. Rejalar

9.1 Oxirgi

9.1.1 Takomillashtirish rejaları – Oxirgi takomillashtirishlar

Davlat statistika kuzatuvlarining vositalarini (shakllari va anketalari) takomillashtirish.

9.2 Umumiy

9.2.1 Takomillashtirish rejaları – Qisqa muddatlilari

Diskret choraklar bo‘yicha asosiy kapitalga investitsiyalar hajm ko‘rsatkichlarini hisoblash chiqish.

9.2.2 Takomillashtirish rejaları – O‘rta muddatlilari

9.3 Moliyaviy

9.3.1 Takomillashtirish rejaları – Texnik yordam/moliyalashtirishga ehtiyojlar – Qisqa muddatli

Moliyalashtirish Davlat statistika ishlari dasturi doirasida ko‘zda tutilgan.

9.3.2 Takomillashtirish rejaları - Texnik yordam/moliyalashtirishga ehtiyojlar– O‘rta muddatli

Moliyalashtirish Davlat statistika ishlari dasturi doirasida ko‘zda tutilgan.

Aloqa bog'lash uchun shaxs (shaxslar):

Aloqa bog'lash uchun shaxs 1			
F.I.O.:	Jomolov	Muzaffar	Mirzoxitovich
Lavozim:	Investitsiya va qurilish statistikasi boshqarmasi boshlig'i		
Bo'linma:			
Bo'lim:			
Departament:			
Idora:	Davlat statistika qo'mitasi		
Manzil (1 satr):	Mustaqillik shox ko'chasi, 63-uy		
Manzil (2 satr):			
Shahar/region:	Toshkent		
Mamlakat:	O'zbekiston		
Pochta indeksi:	100192		
Telefon: mamlkat kodi/shahar kodi/raqam	998	71	2028056
Faks: mamlkat kodi/shahar kodi/raqam			
Elektron manzil:			
Aloqa bog'lash uchun shaxs 2			
F.I.O.:	Saipov	Javlon	Baxromovich
Lavozim:	Investitsiya va qurilish statistikasi boshqarmasi boshlig'i o'rinbosari- Bo'lim boshlig'i		
Bo'linma:	Investitsiya va qurilish masalalari bo'yicha rivojlanishning maqsadli dasturlari indikatorlari va tahliliy axborotlarni shakllantirish bo'limi		
Bo'lim:			
Departament:			
Idora:			
Manzil (1 satr):	Davlat statistika qo'mitasi		
Manzil (2 satr):	Mustaqillik shox ko'chasi, 63-uy		
Shahar/region:	Toshkent		
Mamlakat:	O'zbekiston		
Pochta indeksi:	100192		
Telefon: mamlkat kodi/shahar kodi/raqam	998	71	2028055
Faks: mamlkat kodi/shahar kodi/raqam			
Elektron manzil:	j.saipov@stat.uz		